

Ա Է Ե Տ Ա Բ Ե Բ

ՉՕՃՈՒԳԼԱՐ ԻՉԻՆ

“ՊՐԱԳԱԿԱԿՆԵՐ, ՉՕՃՈՒԳԼԱՐ ԵՍԵՄԱ ԿԵԼՍԻՆԼԵՐ” ՄԱՐԿ. 10. 14:

ՃԻԼՏ 22

ԻՍԹԱՆՊՈԼ. ՄԱՅԻՍ 1, 1892

Ն. 5

ԻՍԹՕԳՂՈԼՄ

Շիմալի Էվրոփատա էն կիւղէլ մէվգըրի օլան շէհր իսվէճ մէմլէքէթինին փայլթաթը օլան իսթօգհօլմ շէհրի տիրքի, անըն բէսմինի իքինճի սահիֆէտէ կէօրէճէքսինիղ: Պու շէհր Մալար կէօլիւնին Պալթիգ տէնիղինէ տէօքիւլ տիլիւ մէվգըրտէ պինա օլունմըլ աըր: Էվլէլքի շէհր իւչ ատալար իւղէրինէ պինա օլունմըլ խոյինտէն «Շիմալի վէնտաիկ» թէսմիյէ օլունմըլ աըր: Լաքին պու շէհր վէնտաիկտէն թէմիգ օլուպ, թապի կիւղէլլիյի ճիհէթիլլէ անտէն ալա պիր շէհր տիր: Պու իւչ ատալար շիմոի շէհրին մէրքէզի գըսմընը թէշքիլ էտէրլէր, վէ քէօփրիւլէրլէ պիրի պիրլէրինէ պիրլէշաիքլէրի կիպի շիմալտէն վէ ճէնուպտէն տախի գարաւա պիթիլիլլէր տիր: Պու քէօփրիւլէրին էն կիւղէլլի Նօրպրօ (շիմալի քէօփրիւ) տէնիլէն քէօփրիւ տիր քի, պէօլիւք ատայը Նօրմալմէն

ԻՍԹՕԳՂՈԼՄՍԱ ՊԻՏՏԵՐ ԶՈԼՄ ԲԵԼԻՍԷՍԻ

(շիմալի մահլէ) տէնիլէն սէմթ իլէ պիրլէշաիլրի: Պու սէմթ իլէ Սէրտէրմալմէն (ճէնուպի մահլէ) տէնիլէն սէմթ լօնաւանըն շարգի վէ դարպի ուճըրը պիրի պիրլինտէն ֆարգըլ օլարղը կիպի ֆարգըլ աըր: Նօրմալմէն մօտա մէրազըլըրըն սէմթի օլուպ, կէնիլ սօգազըլ, միւքէլլէֆ էվլէր վէ հիւքիւմէթ պինալարընըն տախի չօղը օրատա պուլունուր: Սէօյտէրմալմէն սէմթի իստամլէթ թաղըմընըն մէքտանը աըր:

1885տէ իճրա օլունան պիր թահրիլ ի նուֆուստան կէօրիւլտիլիւ իւղըրէ, իսթօգհօլմ շէհրինին սէքէնէսինին սայըսը 215,688 տիր: Շէհրին միւլէս

սիսի մէշուր Պիրքէր Շարլ օլուպ, պունուն օլլու վալտէմար 1250տէ գրալ ինթիլիսապ օլունտու: Սույուն իլինէ գաղըզլար տիրլէրէք ատալար պէօլիւմիւչ, վէ պու սէպէպտէն շէհրէ իսթօգհօլմ թէսմիյէ օլունմըլ աըր քի «գաղըզլար շէհրի» տէմէքտիր: Շէհրին կէօնա կէօն գըսմըրընա կիտիպ կէլմէք իլինէ քէքէրիյա վափօրլար գուլլանըլըր, վէ 1884տէ պու կիպի ալթմըլ իւչ վափօրլար իլլէր իտի:

Գրալըն սէրայը իւչ ատալարըն էն պէօլիլիւ օլան Սթատէն ատապընտա պինա օլունմըլ օլուպ, իքինճի սահիֆէտէքի թաավիրտէ կէօրիւլէն կէնիլ վէ միւրէպ

պա պինա օ տըր. վէ սօլ թարաֆընտա տախի պիր քիլիստէ վէ եիւքսէք պիր չան գուլլէսի պուլունուր: Պու սէրայըն ինչսը 1754տէ պիթտի: Սէրայ վալանտուղ (կրանիթ) թաշընտան եափըմըլ օլուպ, ուսուլը միմարիյէսի վէ եիւքսէքլիյի ճիհէթիլլէ շէհրտէ էն զիյատէ կէօղէ չարփան պինալարտան պիրի տիր: Սէրայըն իլինտէ պիր չօգ կիւղէլ սալօնլար օլուպ, պունլարըն պէօլիլիւ «Սգ տէնիլ» տէնիլէն զիյաֆէթ սալօնը աըր քի, ուղունըղը 135 վէ էնի 114 այագ աըր:

Բէսմի պու սահիֆէտէ կէօրիւլէն պալգա պիր մէշուր պինա Պիտուրը

Հորմ քիլիսէսի օլուպ , պունուն
 իւսթիւնտէ տէլիքլի տէմիրտէն
 ետիլըմը վէ 290 այագ եիւքսէք
 լիլիստէ պիր չան գուլէսի վար
 տըր :

Պու քիլիսէ էվլէլէրի Ֆրանս
 չիսդեան ըսհիպլէրինէ մասսուս
 իտի իսէ տէ , չիմտի գրալի գապ
 ըլսթան կիպի գուլանըլըր : Պու
 նուն էն մէշուր գըամը իսթավոս
 Ատոլֆոս իպատէթկեհհը (մա
 տուս) օլուպ , իսվէճ գըալլարըն
 տան էն պէօլիւքլէրինին մէզար
 լարը պուրատա տըր :

Իսթօգհօլմ շէհրինտէ վիէք չօգ
 քիլիսէլէր օլուպ , պունըարըն պէօ
 յիւք գըամը Լուտերականլարա
 աիտ իսէ տէ , պաչգա փրօթէս
 թան մէզհէպլէրինէ աիտ էվիէյի
 քիլիսէլէր , վէ պիր տէ Գաթօլիք
 քիլիսէսի , վէ կէօրմէյէ լայըգ
 միւզէլսանէլէր վար տըր :

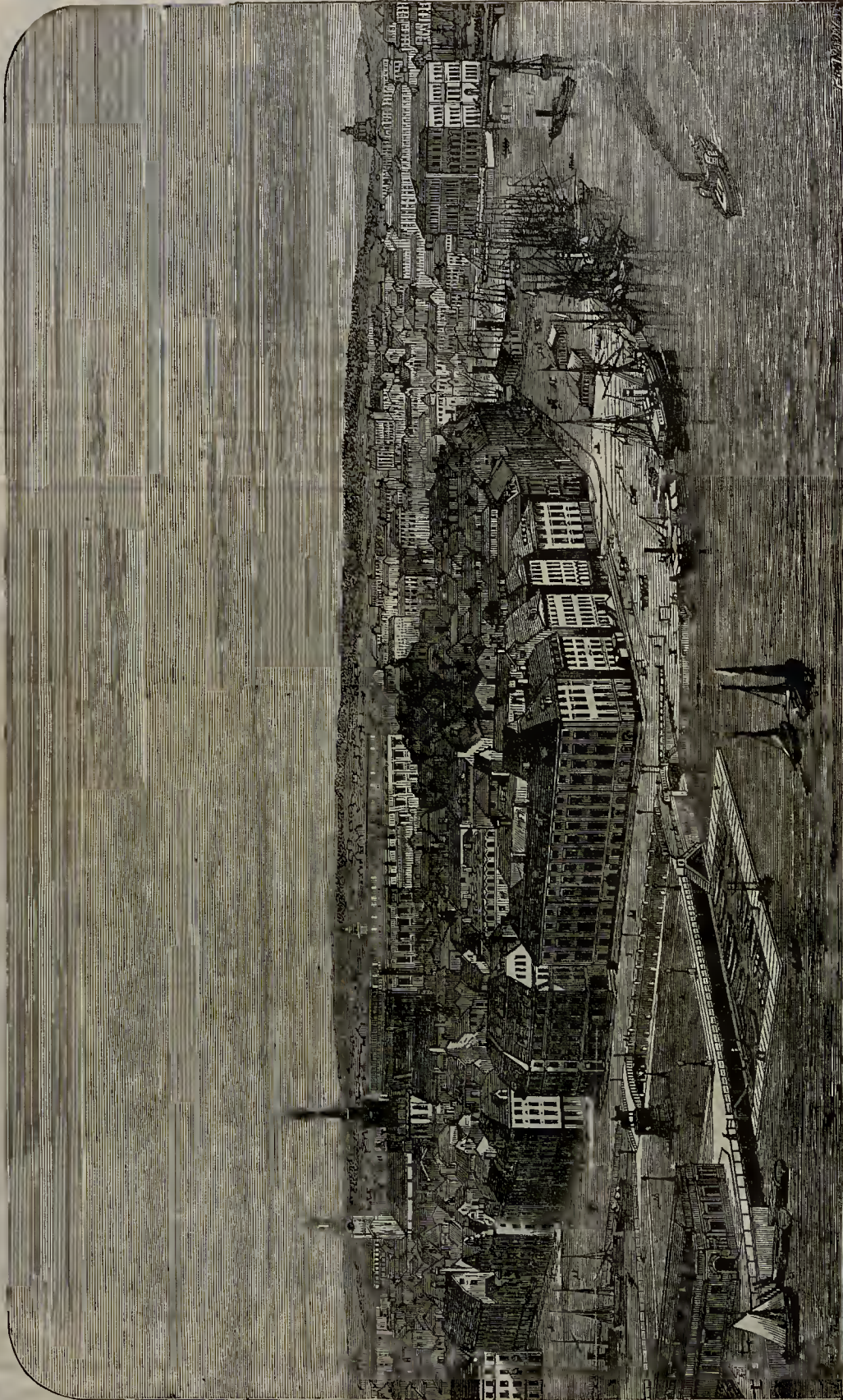
ԿԵՕՁ ԳԱՄԱՇՏՆՐԱՆ ԸՇՐԳ

Չօգ տէֆա գուշար փարլագ
 ըշըգլարտան ճէլպ օլունարագ ֆէ
 նէր գուլէլէրինին գալըն ճամլա
 ըրնա չարփըլըլար : Ֆէնէր գու
 լէլէրինին պէքճիլէրի պաղէն ֆէ
 նէր գուլէսինին տըշարըսընտա
 օլան ֆըրտօլայը կէչիտէրինտէ
 գարա վէ տէնիզ գուշարը պու
 մուշար տըր : Գալէ շէհրինտէ ,
 ֆէնէր գուլէսինին էթրաֆընտա
 տուղազլար գուրուլը շուպ ,
 թութուլան գուշար պիր միւզէ
 խանէտէ հըֆիզ օլունուրլար : Պիր
 տէֆա պէքճի ֆէնէրի թէմիզլէր
 իքէն պիր գուղու գուշը ճամա
 չարփըլար վէ ճամ գըրըլըպ եիւզ
 ալթմը ինկիլ լիրասը զարար
 օլտու :

Նիւ Եօրք շէհրինին լիմանընտա
 պագըրտան ետիլըմը վիէք պէօ
 յիւք պիր սանէմ վար տըր քի ,
 պունու Ֆրանսըլար Ամէրիգալը
 լարա անգլըն էվիլիսէսի սէնէսի

միւնասէպէթիլէ հէտիլէ էթտիլէր :
 Պու սանէմին էլինտէ պիր պէօլիւք ֆէ
 նէր օլուպ , անտէն էլէթրիգա ըշըզ
 չըգար , վէ անըն կէօզ գամաշտըրը
 փէրթէվլէրի տէնիլին ուղազ եէրլէ
 ըրնէ գատար ըշըգ վէրիլէր :

Կէմիճիլէր պու ըշըզ սէվէրլէր ,
 զիրա օ ըշըգ անլէրի լիմանա գըլա
 զուզլար , եախօտ եալընը տէնիլին
 քէնարընտան Էօլճըլըգ էթմէքտէ իւ
 սէլը անըն վատթասըլլէ նէրէտէ
 պուլունարըլարընը պիլիլէր : Լաքին
 պու փարլագ ըշըգ եիւզլէրճէ գուշ

ՎԵՅՅԵ ԱՂՈՇՏՈՑՈՒ

լարըն էօլլումինէ սէպէպ օլուր : Գուշ
 լար պու ըշըգա տօղրու ուշարլար վէ
 պէլքի չօգ տէֆա կէօրտիլիւնիւզ կի
 պի , օտատա փարլագ պիր ըշըգ օլտը
 ղընտա փէրլանէլէրին փէնճէրէյէ վու
 ըուլտըլարը միսիլու կիտէրլէր վէ օլ
 փարլագ ճամա վուրուլուրլար :

Ձէվալը գուշար պէօլէճէ տիւշիւպ
 էօլիւրլէր վէ կիթտիքճէ ֆէնէրին էթ
 ըաֆընտա եըզըն եըզըն էօլիւ գուշ
 լար պուլունուր : Աճընաճագ հալ , լա
 քին գուշարըն աղը պունտան զի
 յատէսինէ էրմէզ : Անկլաշըլը տըր

քի պարլար տախի ըշըգա ճէլպ օ
 լունուրլար , վէ պէօլէճէ օլթա ա
 թանլար չօգ ֆախտէ կէօրիւրլէր :

Իսգօչիատա Ֆօրթ Պրիճ տէնիլէն
 քէօիրիւնիւն թէմէլլէրի գօնուլտըլը
 վազթ ամէլէլէրին գուլանտըլը ը
 շըգտան ճէլպ օլունարագ պարլար
 կէլիլլէր վէ ամէլէլէր տախի անլէրի
 թութարլար իտի :

Իսգօչիատա Սօլուէյ սէվահիլինտէ կէ
 ճէ վազթը աթ իւղէրինտէ վէ էլտէ տա
 խի փարլագ ըշըզը ֆէնէրլէր օլարագ
 կէվմէք պէօլիւք էյլէնճէ աիր : Սօմուն

Գ. Ա. Ր. Ա. Պ. Ե. Տ. Ր. Ո. Ս.

պալըզը միւսքին օլտըզը գատար ը-
չըզա եագըն կէլիւր վէ աթլը մըզըագ-
լէ անը վուրարագ թութար: Լաքին
պունու էտէնին թէհլիքէտէն աղատ
օլմասը իչիւն օ սէվահլիլի էյիճէ պիւմէ-
սի լազըմ տըր, զիրա օրատա տէնի-
զին ճէղրի (մակընթացութիւն) պիւ-
տէն պիւրէ վագը օլուր:

Պէօյէճէ պալըզը տախի գուշլար
կիպի փարլագ շէյէրտէն ճէլպ օլու-
նարագ կիտէրէր. վէ պունտան ճիւմ-
լէմիզ էօյրէնէ պիւլըրիզ քի հէր փար-
լագ շէյ ալթուն տէյիլ տիր, վէ ֆա-
իտէլի զանն էթտիլիմիզ չօգ շէյէր
պիղէ զարարը օլա պիւլիւր:

ԽԱՅԻՖ ԳԱՅԸԳԼԱՐ

Պու թաավիրտէքի գայըզա իր-
անտանըն պագը եէրլէրինտէ
սէօյէնիլէն լիսանտա քո-րքո-տէ-
նիլիւր, վէ անը իրլանտանըն կալուէյ
քէօրֆէղինտէ սաքին օլան ստա-
լըլար գուլանըր: Պու գայըզ-
փէք խաֆիֆ չէնպէրէրտէն եա-
փըլըզ օլուպ, իւղէրինէ տախի
զիֆթլի գալըն եէլքէն պէզի չէ-
քիլմիշ տիր: Զօրա տայանամազ
կիպի կէօրիւնիւր իսէ տէ, ֆուր-
թունալը հավալարտա պիլէ գա-
լըզըլար անը պէօյիւք ուսթա-
լըլէ գուլանըրլար: Պու գայը-
զըն պիւրինճի էյիլիլի փէք ճիւզի
մէսարիֆլէ եափըլմասը, վէ պաշ-
գա պիւր էյիլիլի տախի խաֆիֆ
օլմասը տըր քի, պու թաավիրտէ
կէօրիւրիւյիւ իւզրէ, գայըզը
անը օմուզը իւզէրինտէ կէօթիւ-
րէ պիւլիւր: Պու ճինս գայըզը օլ թա-
րաֆտա ասրլարտան պէրու գուլա-
նըլըր. վէ էվիլէլէրի իրլանտանըն պաշ-
գա թարաֆլարընտա տախի ումումէն
գուլանըլըր իտի: Զօգ էվիլէլէրի,
պէշինճի վէ ալթընճը ասրտա, իրիս-
թիյան միսիօնէրէր տէնիզ սահիլ-
լէրինտէ պու գայըզա չօգ պէնկղէր
գայըզըլըլէ էօթէյէ պէրիլէ էօլըլըզ
էտէրէր իտի: Վէլըլի պալըզըլարըն
տախի պունա պէնկղէր գայըզըլարը վար
տըր: Գատիմ Մըսրիլէր պունա պէնկ-
ղէր պաշգա պիւր ճինս գայըզ գուլ-
անըլըլար իտի: Նիլ ըրմաղընըն աղ-
զընտան մէնպալընա տօղըու էօլըլըզ
էթտիլըլէրինտէ գայըզը օմուզըլըր իւ-
զէրինէ ալըլար վէ պէօյէճէ ճէնտէլ-
լէրին էթրաֆընտա տէօնէրէր իտի:
Սալը Սմէրիգ ալիլէրին տախի պիւր նէվ
աղաճ գապուղընտան եափըլմըզ գա-
լըզըլար օլուպ, անը արգալարընա ա-
լարագ կէօթիւրիւրէր:

Պիրլիքտէ սաքին օլտըզըմ ֆամիլ-
եանըն պիւր ալըզըան գարղասը վար
իտի քի, անըն իւզէրինէ պագը շէյ-
լէր եաղմաղա տէյէր: Զօճուզլար պու
գուշը պիւր սէնէ ագտէմ թութտըլար
քի, գանաալանըպ եուվատան տահա
եէնի ուշմուշ իտի: Պու գուշ չօգ ա-
զըլը օլուպ, չօճուզլար անա յուն-
լար էտէրէք անըն իլէ էյիլիլիլէր ի-
տի: Զօճուզլարըն էթտիլի յունըլար
զարարսըզ շէյէր իտի իսէ տէ, գար-
ղա չօճուզլար իլէ օլան ալագասընը
քէսէրէք, անլէրին էթտիլի պէտ մու-
ամէլէնին ինթիգամընը ալար, վէ չօ-

լէ գափլանմըզ իտի, լաքին Մարտ ա-
լընտա շիտաէթլի պիւր եաղմուր եաղ-
տը վէ գար անիտէ էրիտի: Վէ եէր
գուրույընճա պիւր կիւն գարղանըն սա-
հիպի պաղտա չալըլըր իքէն, պիւրագ
էօթէտէ գէվալը, էօրղուն վէ չամու-
րա պուլաշմըզ պիւր գարղա կէօրաիւ-
քի, եիւրիւյէրէք վէ սըչրայարագ քէն-
սիսինէ սօղրու կէլիլօր իտի: Վէ պիւր
տէֆա տահա պագալըլընտա, օլ գար-
ղա քէնտիլէրին գարղասը օլտըլընը
անկլատը. վէ անիտէ գէվալը գուշը
մէքթէպտէն գաշմըզ վէ փէշիման օ-
լարագ կէրի կէլմիշ պիւր չօճուզ կիպի
գօլը իւզէրինէ ալարագ սէվմէյէ վէ

ԳՈՒՐՐԱՆՆ ԵՒՆԻԼԵՆ ԽԱՅԻՖ ԳԱՅԸԳԼԱՐ

ճուզլարըն միտէրինին եանընա կիթ-
տի քի, պու առէմ հէր ճինս հայլան-
լարա կէօթէրտիլի թաթլըլըզ ճի-
հէթիլլէ մէշուր իտի: Գուշըն եէնի
սահիպի անա Պետրոս թէսմիլլէ էթտի
քի, գարղա պու իսմէ չափուճագ ա-
լըլըպ սահիպի չաղըլընճա անըն եա-
նընա կիտէր իտի իսէ տէ, պիւր շէյէ
տարըլմըզ օլտըզը վագթ կիթմէզ ի-
տի: Սահիպի թարլայա, օրմանա վէ
եա գօճըլարա կիթտիլինտէ Պետրոս
տախի անըն արգասընտան կիտէր ի-
տի: Վէ պագէն եալընըզճա էթրաֆ-
տա օլան մահալլէրէ կիտէր վէ ալ էս-
սէվիլէ գարանըզ օլմաղտան էվիլէ է-
վէ կէլիլի իտի: Կէշէն կիւզիւն շիա-
տէթլի պիւր պօրայա թութուլարագ
էվէ կէլէմէտի. վէ խայը կիւնլէր պիւր
խապէր ալընմատըլընտան եա վուրու-
մըզ վէ եա պաշգա գարղալար իլէ պիւր
թարաֆա կիթմիշ զանն էթտիլլէր:
Պիւթիւն դըլըն եէր տէրին գար ի-

օգչամաղա պաշլատը: Պետրոս սահի-
պի պուլտըզը իչիւն չօգ սէվիլմտի
վէ մուհապպէթիլի պէյան էթմէյէ
չալըլըր իտի: Լաքին նէ ֆաիտէ քի
էվտէն ուզագ գալմասընըն սէպէպլինի
սէօյլէյէմէզ իտի. պու իսէ սօնկրա
պաշգա եօլ իլէ անկլաշըլտը: Օլ Գեկ-
տեմբեր այընտա գար ֆուրթունասըն-
տան Պետրոս սիւրիւլմիւշ վէ էվտէն
պիւր գաշ միլ ուզագ օլան պիւր քէօյէ
կէօթիւրիւրիւր իտի: Վէ օրատա պիւր
չօճուզ անը թութուպ պաշգասընըն
օլտըլընը պիւրլէյէրէք, ուշուպ կիթ-
մէսին տէյիւ գանատարընը քէսմիշ
վէ ալը գօմուշ իտի: Վէ հասրէթ չէքէն
ղէվալը գուշ գարըն իչիլտէն եիւրիւ-
յէմէյիպ, վէ ուշմաղա տախի գատիւր օլ-
մատըլընտան, սապը իլէ գարլարըն
էրիմէսինէ պէքլէմիշ վէ գար էրիլինճէ
եիւրիւյէրէք էվէ կէրի կիթմէյէ էօլա
չըզմըզ իտի: Օլ գատար ուզագ եէրտէն
վէ օվալար, օրմանըլար վէ ֆարղըլ
էօլլարտան կէշէրէք էվիլ նասըլպուլտը-

ղը սըրըր արը : Վէ հէր նէ դատար սօնկրա երնէ ուշմաղա գատիր օլտու իսէ տէ, ճէսարէթ էթմէզ, վէ տօս թընա էվլէլքինտէն զիյատէ եազըն պուլունմաղ իսթէր իտի :

ԷՄՆԻՅԵԹ ԼԱՄՊԱՍԸ

Տէրին քէօմիւր մատէնլէրինտէ չաւըշանլար ըշըղա միւհթաճ տըրլար : Պու ըշըգ իսէ ամէլէնին շափգասընըն էօն թարաֆընտա պաղլանմըշ պիր լամպատան կէլիր. վէ ամէլէլէր օլ ըշըգ վասըթասըլէ կէօրէ պիրիլէր :

Լաքին չօգ տէֆա քէօմիւր մատէնլէրինտէ շափուգ ամթէշ ալըր պիր կաղ պուլունուր քի, լամպանըն ըշըղընտան թութուշարագ փաթլար վէ մատէնտէ պուլունանլարըն հէլաքընա սէպէպ օլուր : Թագրիպէն 1815 տէ Սէր Հըմֆրէ Տէյվի պիր ճինս էմնիլէթ լամպասը իճատ էթտի քի, պուլուն տէրունինտէ լամպանըն ալէվի ինճէ թէլլէրտէն եափըրըշ իւսթիւլաւնէ շէքլինտէ (գլանաճև) պիր քիւշիւք դասլ իչինտէ գափանըր վէ պէօյլէճէ սըճագըրգ իչէրիտէ գալըր վէ կաղ ամթէշ ալմաղ իտի :

Լիւքի : նամ զաղէթայա պիրիտի պիր պէնտ եաղարագ ամիտէքի վագըայը նագլ էթմիշ տիր. « քէօմիւր մատէնլինտէ չալըշան պիր չօճուգ թանըրըմ քի հէր կիւն Տէյվիին իճատ էթտիլ յի լամպայը գուլանըր իտի : քէօմիւր մատէնլի տէրունինտէ պուլունան կաղըն ամթէշ ալըր տա իչէրիտէ պուլունանն ատէմլէրի վէ ամթարը թէլէֆ էթմէմէսի իչիւն, լամպանըն գափաղընը աշմամսը չօճուգ թէնպիհ օլունմըշ իտի իսէ տէ, պիր կիւն ազըլսըղ պիր ամէլէ սիկարասընը եաղմագ իչիւն քէնտի լամպասընըն գափաղընը շէքտի չըգարար, վէ կաղ անիտէ ամթէշ ալըր, վէ ալէվ աէհէթլի պիր սուրէթտէ անը եաղըպ թէլէֆ էթտիքտէն սօնկրա իլէրի կիտիպ էօնիւնէ կէլէնի եաղար իտի : Չօճուգ ամէլլին քէնտինտէ սօղըու կէլտիլինի կէօրիւնճէ, չար չափուգ օրատա պուլունանն պօշ արապայը թէրս չէվիլիպ անըն ալթընա կիրտի, վէ ամթէշ անըն իւղէրինտէ եանան քիւլհան կիպի տէհչէթլի սէպլը չըգարարագ կէշտի կիթտի : Չօճուգ ամթէշին կէշտիլինի պիր լինճէ արապայը չէվիլիպ պէնկղի ամթմըշ վէ աիթրէմէքտէ օլտըղը հալտէ, անըն ալթընտան չըգար : Լաքին քէօմիւր մատէնլինտէ գուհուր էտէն պուլուն ամթէշ հալտըր զէհըլէմիշ վէ քէօմիւր մատէնլինի ֆէնա կաղ իլէ տօլտուր :

մըշ օլտըղընտան, չօճուղըն էմնիլէթ լամպասը սէօնտիւ վէ գարանլըգտա գալար : Չօճուգ եիւնտէն եափըրըշ շափգասընը չըգարըպ աղընը վէ պուլունունու անընլէ գափատը, վէ գուրթուլմագ իչիւն գօշտու : Էօլմիւշ վէ էօլմէք իւղրէ օլան ամէլլէլէրին իւղէրինտէն գօշմագ աէհէթլի պիր շէյիտի, պագէն տալի կէպէրմիշ պիր ամթ լաշէսինէ չարիլըպ եուվարանըր, վէ էօլմէք իւղրէ օլանլարըն ահու ֆիղանլարընը իչիտիր իտի : Պու հալտէ քէօմիւր մատէնլինին աղընա եէթիլմէյէ գատիր օլտու, վէ պայըլըպ տիւշմէղտէն էվլէլ, թէմիղ հալաւըպ գուրթուլտու իսէ տէ, գօրգուսը խայը վագթ սօնկրա կէշտի :

ՃԱՆՍԱՎԱՐ ԹԵՐՊԻՅԵ ԷՏԵՆ

Մարթին իսմինտէ մէշուր պիր ճանավար թէրպիլէ էտէն զաթ հագղընտա՝ պիր զաղէթատա ամիտէքի հիքեայէ կէօրիւլմիւշ տիր : Ճանավար լար թէրպիլէ էտէն պու մէշուր զաթ եաղընլարաա վէֆաթ էթմիշ օլուպ, հայաթտա իքէն ատէմլէրտէն այըրըմըշ վէ եալընըղճա էօմր կէչիլիր իտի : Պիր կիւն պէշ սէնտէն պէրու կէօրմէտիլի քէնտի պէօյիւք հայվանաթ իսանէսինի զիյարէթ էթտի : Պու հայվանաթ իսանէ Պրուսէլ շէհրինտէ օլուպ, Մարթին Բօթէրտամա եաղըն օլան քէօյ էվլինտէն գալըրպ, Պրուսէլէ կիթմէք իչիւն եօլա չըգար : Սաթտէ ամթարէն եանի հայվանլարա եէյէճէք վէրիլտիլի վագթտա հայվանաթ իսանէյէ եէթիլտի : Գըշ վագթըր օլտըղընտան Մարթին ուղուն պիր գափուտ կիլմիշ իտի : քէնտիտի տալի օրատա պուլունան զալապալըղըն իչինէ գարըշար, վէ հայվանլար սապրըղճասընա արղուլէտիքլէրի եէյէճէքլէրինի ալանա գատար պէքլէտի, վէ անլէր եէր իքէն Մարթին պիր գաշ տէֆա էօքսիւրտիւ, պուլուն իւղէրինէ հայվանլար անիտէ եէյէճէքլէրինի պրագըպ աիսկլէրլէր իտի : Սօնկրա սէվինճլէրինտէն տէհչէթլի սուրէթտէ պաղըրմաղա վէ ուլունմաղա պաշլայըպ, տէմիր փարմագըրղա տօղըու գօշուշտըլար քի, անլէրի սէյր էտէնլէրտէն չօլարըր գօրգուպ հայվանաթ իսանէտէն գաշարլար : ֆափաղանլար, գանկարօսար, պէօյիւք սագա գուշլարը վէ մայմունլար պաղըրըպ չաղըրմաղա պաշլատըլար : Սըրթլանլար վէ գուրտար ուլուրլար իտի : Հասըրը հայվանաթ իսանէ թամմ պիր թիմարիսանէ օլտու :

Սօնկրա Մարթին իլէրի կիտիպ, էլինի սալլայարագ վէ գուլվէթլի սէսիլլէ « Սուս օլուն » աէյիւ էմր էթտի վէ անիտէ սիւքիւնէթ օլտու : Պատէհու սէյրճիլէր իլէ հայվանլար արասընտա օլան տէմիր գաֆէստէն իչէրի կիրաի վէ էլինի փարմագըրղըն արասընտան սօղարագ հայվանլարը օղչար իտի : Իրի պիր տիշի պէպը (վագըր) օլ պիր հայվանլարըն հէփսինտէն զիյատէ սէվինճ կէօթէրիլ իտի : Մարթին էլլիլէ անըն կիւղէլ թիւլլէրինի օղչատըղը սըրատա ճանավարըն տիղլէրի զայէթլէ տիթրէր վէ փարմագըրղըն արասընտան քէնտի փիւրիւղլի տիլլիլէ էվլէլքի սահիպլինին էլինի եալար իտի : Վէ Մարթին օրատան կիթտիլինտէ պէպը եաթտը վէ արթըրգ եէմէտի :

Գաֆէսլէրին պիրինտէ Ներոն իսմինտէ պիր արալան օլուպ, վագթըլլէ Մարթինին գալչասընըր ըսըրմըշ վէ էյիճէ տայագ եէմիշ իտի : Օլ վագթտան պէրու արալան Մարթինէ զիյատէսիլլէ քին սագալմըշ իտի : Մարթին անըն պուլունտըղըր գաֆէստէ եաղաշտըղընտա արալան հիշ գըմըլտանմալըպ, անճագ փէք տիղգաթլէ անապագտը : վէ Մարթին քէնտինտէ տահա եաղըն կիթտիլինտէ գաֆէսին արգասընտա օլտըղըր եէրտէրահաթճա եաթար, վէ Մարթին քէնտիսինտէ սէօլլէտիլինտէ ճէվապ վէրմէղ, լաքին գայտըղճասընա կիպի անա պագար իտի իսէ տէ, Մարթին անըն եանընտան կիտէր իքէն, արալան ապա մէմուլ օլունմաղ գուլվէթլի պիր սըշրամա իլէ տէմիր փարմագըրղըն իւղէրինէ ամթարը, վէ փէնչէսինի տէմիլլէրին արասընտան տըշարը չըգարարագ թըրնագըրըլլէ Մարթինին գափուտընը պիր գըմընը փարէ փարչա էթտի : Մարթին թէթիք տավրանարագ կէրի չէքլիտի վէ պաշգա պիր զարար կէօրմէտի : Պու հիքեայէտէն կէօրիւլտիւլի իւղրէ, հայվանլար քէնտիլէրէ էտիլլէն իսօշ մուամէլլէյի վէ պէտ մուամէլլէյի ուղուն վագթ ֆիքըլէրինտէ սագալարար :

Ամերիգան միոնիսթրի շէրքէթի թարաֆընտան Սահիպ ի իթիլայ ճ. ք. ԿՄԻՆ Միւլէլիք Հ. Ս. ՊԱՐՏԵՍ Ծինճանճըլար եօգուլը Սէրիլան իսան :

ԻՍԹԱՆՊՈԼՏՍ

ՄԱԹՊԱԱ Ի Ա. ՅԱԿՈՒ ՊՅՍԱՅԵԱՆ